

بررسی اثر آموزش بر رفتارهای سلامت دهان و دندان دیابتی

دکتر امیر پا کپور حاجی آقا، دکتر عیسی محمدی زیدی، معصومه قلاوند

کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

مقدمه: افراد دیابتی به دلیل اختلالات سیستمیک در برابر بیماریهای پریدونتال و پوسیدگی دندان آسیب پذیرند. ضروری است بیماران دیابتی نسبت به اهمیت رعایت رفتارهای خودمراقبتی سلامت دهان و دندان آگاهی داشته باشند. هدف مطالعه ی حاضر تعیین تأثیر مداخله آموزشی بر رفتارهای خودمراقبتی سلامت دهان و دندان در بیماران دیابتی بود.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه مداخله ای شاهد دار تصادفی بود. ۱۵۰ بیمار دیابتی با روش نمونه گیری تصادفی از بین کل بیماران دیابتی تحت پوشش یک مرکز دیابت شهر قزوین انتخاب شدند. گروههای تجربی و کنترل پرسشنامه ها را (اطلاعات دموگرافیک، ۲۶ سوال) TPB (Behavior Planned of Theory) و مقیاس یادآوری ۷ روز قبل استفاده از نخ و مسواک) قبل و ۳ ماه بعد از جلسات آموزشی تکمیل کردند. مداخله آموزشی در ۳ جلسه ۴۵-۳۰ دقیقه ای و به صورت بحث گروهی در گروه تجربی اجرا شد. داده ها در نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و با آزمونهای کای اسکور، t، مستقل و زوجی، من ویتنی و ویلکاکسون آنالیز شد. $\alpha=0.05$

یافته ها: افزایش معنادار در میانگین آگاهی (از 5.4 ± 7.1 به 6.9 ± 2.2) نگرش (از 4.19 ± 6.4 به 0.33 ± 1.6) هنجارهای انتزاعی (از 2.10 ± 9.1 به 7.16 ± 7.2) کنترل رفتاری (از 8.10 ± 0.3 به 5.15 ± 3.3) و قصد (از 3.4 ± 9.0 به 2.1 ± 2.1) مشاهده شد. ($p < 0.01$). (p value دفعات مسواک زدن (از 3.0 ± 3.1 به 6.1 ± 3.0) و استفاده از نخ دندان (از 4.0 ± 18.0 به 7.0 ± 2.0) گروه تجربی نیز بهبود یافت. ($p < 0.01$)

نتیجه گیری: نتایج مطالعه ی حاضر بر اثربخشی مداخله آموزشی تئوری محور بر ارتقای رفتارهای خودمراقبتی مرتبط با سلامت دهان و دندان در بیماران دیابتی تأکید میکند. توجه به سلامت دهان و دندان در بیماران دیابتی، کاربرد مداخلات آموزشی با تکیه بر مدل های تغییر رفتار مناسب در کنار کاربرد تکنیکهای فردی میتواند از بار اقتصادی و بهداشتی بیماریهای پریدونتال در بیماران دیابتی به طور محسوس بکاهد.

کلید واژه ها: دیابت، آموزش سلامت، بهداشت دهان، بیماری های پریدونتال، نگرش